

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาจกล่าวได้ว่าการกระทำอันเป็นโจรสลัดเป็นอาชญากรรมหรือเป็นความผิดระหว่างประเทศฐานแรกสุดในประวัติศาสตร์ของมวลมนุษยชาติ ถ้าพิจารณาดูปฐมหลังของประวัติศาสตร์อารยธรรมโลกให้ดีแล้วจะเห็นได้ว่า นับตั้งแต่มนุษย์เริ่มใช้เรือเป็นพาหนะสัญจรไปมาในท้องทะเลอันกว้างใหญ่ไพศาลและนิชิตท้องสมุทรแห่งความหวาดกลัวเพื่อค้นหาดินแดนใหม่ใ้นทะเลเรือที่มนุษย์ใช้สร้างอารยธรรมแรกเริ่มของโลกนี้เองที่ได้กลายมาเป็นพาหนะชั้นแรกของพวกหัวขโมย มีจาชินและคนโกงใช้ในการปล้นสะดมเรือลำอื่นในท้องทะเล และกลายมาเป็นต้นตอของปัญหาโจรสลัดสืบต่อกันมาจนกระทั่งถึงสมัยปัจจุบัน

จากหลักฐานพบว่า การกระทำอันเป็นโจรสลัดได้เกิดขึ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 3000 ปี และในปัจจุบันนี้ก็ยังคงมีอยู่ แสดงว่าโจรสลัดได้มีวิวัฒนาการมาโดยตลอดเป็นยุคสมัย และเพื่อความเข้าใจในการศึกษาปัญหากฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะได้ทำการศึกษาค้นคว้าถึงวิวัฒนาการของการกระทำอันเป็นโจรสลัด หลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกระทำอันเป็นโจรสลัด และกฎหมายภายในของบางประเทศเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกฎหมายไทย

สำหรับโจรสลัดในอ่าวไทยเกิดขึ้นเมื่อใดนั้นไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด แต่เมื่อประมาณ พ.ศ. 2520 ได้มีชาวเวียดนามจำนวนมากได้อพยพลี้ภัยโดยทางเรือเข้ามาทางอ่าวไทยสู่ประเทศไทยและมาเลเซีย เนื่องจากทนต่อสภาพการกดขี่และแร้นแค้นภายใต้ระบอบคอมมิวนิสต์ไม่ได้ ผู้ลี้ภัยหรือผู้อพยพทางเรือเหล่านี้ได้นำทรัพย์สินติดตัวมาบ้างน้อยบ้างและผลที่ต่อเนื่องมาก็คือมีการกระทำอันเป็นโจรสลัด โดยการปล้น ข่มขืน ฆาตกรรม ทำร้ายร่างกาย และลักพาผู้ลี้ภัยหรือผู้อพยพทางเรือเหล่านั้น ซึ่งถูกระบุต่อมาว่าเป็นการกระทำของ

เรือประมงไทย หรือในบางครั้งโจรสลัดก็ได้ทำกับเรือประมงของไทยด้วย¹ อันเป็นการบั่นทอนเกียรติภูมิและชื่อเสียงของประเทศในสายตาของชุมชนระหว่างประเทศอย่างมาก รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ.2534 ขึ้นเป็นมาตรการในการปราบปรามโจรสลัด

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามโจรสลัด พ.ศ.2534 ที่รัฐบาลได้ตราขึ้นนี้ ยังมีข้อบกพร่องที่ควรได้รับการพิจารณาอยู่หลายประการ เช่น การกระทำผิดฐานเป็นโจรสลัดจะเกิดขึ้นได้แต่เฉพาะในทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะเท่านั้นหรือว่าอาจเกิดขึ้นได้ในเขตน่านน้ำภายในได้ด้วย ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ให้อำนาจทหารเรือในการควบคุมผู้ต้องหาที่ต้องสงสัยว่าจะมีหรือได้มีการกระทำอันเป็นโจรสลัดไว้ได้เป็นเวลานานกว่าในคดีอาญาโดยทั่วไป จะเป็นการขัดต่อหลักกฎหมายตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87 (ควบคุมไว้ได้ตามความจำเป็นแห่งพฤติการณ์)หรือไม่ การให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ทหารเรือเท่านั้นในการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้น โดยที่ไม่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นจะเป็นการเหมาะสมหรือไม่ และตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ให้อำนาจในการใช้ดุลพินิจแก่เจ้าหน้าที่ทหารเรือได้อย่างกว้างขวางจะเป็นการกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้สุจริตหรือไม่ เป็นต้น ซึ่งในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะได้ทำการวิเคราะห์โดยละเอียดต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

2.1 เพื่อศึกษาความหมายและวิวัฒนาการทางกฎหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายไทย ตลอดจนทำการศึกษาเปรียบเทียบความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายไทยว่า

¹ วิฑิต มันทาภรณ์, "ผู้แสวงหาแหล่งพักพิงจากทะเลและการโจรสลัดในอ่าวไทย", วารสารกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปีที่ 12 ฉบับที่ 4 (พ.ศ.253), หน้า 38.

เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

2.2 เพื่อศึกษานโยบายการกฎหมายสมัยใหม่ทั้งกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในของไทย ซึ่งต่างกับบัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขข้อจำกัดหรือข้อบกพร่องในกฎหมายเดิมของตน และจะได้ทำการวิเคราะห์ตลอดไปถึงว่ากฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายไทยยังมีข้อจำกัดหรือข้อบกพร่องในตัวเองอย่างไร

2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายว่าด้วยโจรสลัดของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่มีพัฒนาการทางกฎหมายมากกว่าประเทศไทย ตลอดจนทำการศึกษาและวิเคราะห์ว่ามาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศและของไทย สามารถแก้ปัญหาโจรสลัดในยุคใหม่ได้เพียงใดหรือไม่

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับโจรสลัดให้มีความเหมาะสมและทันกับเหตุการณ์โจรสลัดในยุคใหม่ เสมอ

3. ขอบเขตของการวิจัย

อันที่จริงคำว่า การกระทำอันเป็นโจรสลัด อาจจะมีความหมายได้เป็น 2 ทาง คือ โจรสลัดทางเรือและสลัดทางอากาศ ทั้งสองเรื่องนี้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของกฎหมายเดียวกัน ก็มี กฎหมายต่างกันก็มี แต่อย่างไรก็ตาม หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสลัดอากาศมีผู้นำไปทำการศึกษาวิจัยและเขียนเป็นวิทยานิพนธ์แล้ว ฉะนั้น วิทยานิพนธ์นี้จะทำการศึกษาวิจัยแต่จำเพาะเรื่องโจรสลัดทางเรืออันเป็นความหมายที่เข้าใจกันมาแต่ดั้งเดิม

โดยเหตุที่ เมื่อกล่าวถึงการกระทำอันเป็นโจรสลัดแล้ว จะต้องแยกพิจารณาใน 2 ความหมาย ความหมายหนึ่งเป็นความหมายตามกฎหมายระหว่างประเทศ อีกความหมายหนึ่งเป็นความหมายตามกฎหมายภายใน โดยปกติการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ(Piracy jure gentium)มักจะเป็นการรบกวนการกระทำความผิดกล่าวนั้นให้เป็นความผิดตามกฎหมายภายในด้วย แต่ไม่แน่ว่าจะเป็นเช่นนี้เสมอไป กฎหมายภายในของประเทศจำนวนมากแตกต่างจากกฎหมายระหว่างประเทศก็มี เช่น กฎหมายอังกฤษถือว่า การค้าทาสในทะเลหลวงเป็นการกระทำผิดอันเป็นโจรสลัด ขณะที่กฎหมายระหว่างประเทศไม่ได้ถือเอาเช่นนั้น วิทยานิพนธ์นี้จะศึกษาในกรอบใหญ่ของกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายภายในของรัฐต่าง ๆ และของประเทศไทยควบคู่กันไป

4. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย คือ ปัจจุบันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม การกระทำอันเป็นโจรสลัดยังมีข้อบกพร่อง ไม่สามารถแก้ไขปัญหาโจรสลัดที่เกิดขึ้นได้อย่าง เหมาะสม

5. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยโดยทั่วไปเป็นการวิจัยเอกสาร โดยค้นคว้าศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล จากเอกสาร ตำราและตัวเนื้อหา (Text) ของกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายภายใน ประเทศและกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งจะนำมาเปรียบเทียบประกอบความคิดเห็นของนักกฎหมาย ต่าง ๆ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

การวิจัยในเรื่องนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

6.1 ทำให้ทราบถึงพัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายไทย ซึ่ง ออกมาเพื่อแก้ปัญหาโจรสลัดที่เกิดขึ้นในสถานการณ์นั้น ๆ

6.2 ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการกระทำอันเป็น โจรสลัด ทั้งในทางกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายภายในของ ไทยได้ดียิ่งขึ้น

6.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อจำกัดของกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมาย ภายในของไทยว่ามีอยู่อย่างไร และสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว อันจะเป็นผลให้เกิดความ เข้าใจในปัญหาในการดำเนินคดีโจรสลัดในประเทศไทย

6.4 ทำให้ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำอัน เป็นโจรสลัดของเราให้มีความเหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น

6.5 เป็นประโยชน์ต่อนิสิต นักศึกษา และผู้ที่สนใจในเรื่องโจรสลัด และเหมาะแก่ การค้นคว้าศึกษาในหมวดวิชากฎหมายอาญา กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา และ

กฎหมายทะเล

6.6 ทำให้เกิดแรงดลใจให้มีการวิจัยงานลักษณะสหวิชาทางนิติศาสตร์ เช่นนี้อีกจำนวนมาก หรืออาจจะทำการวิจัยในแนวลึก (Vertical analysis) จากหัวข้อย่อยในวิทยานิพนธ์นี้ก็เป็นได้

6.7 งานวิจัยนี้จะเป็นเอกสารที่มีส่วนกระตุ้นทางราชการไทยไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กรมตำรวจ กรมอัยการ หรือกองทัพเรือ ให้ความเข้าใจในการสอบสวนดำเนินคดีเกี่ยวกับโจรสลัด ตลอดจนมีส่วนกระตุ้นกระทรวงการต่างประเทศให้เข้าใจถึงลักษณะและผลประโยชน์ของฝ่ายไทย เพื่อมีส่วนในการพิจารณาหรือแก้ไขอนุสัญญาระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโจรสลัด

